

ONDERSTEUNINGSPLAN

Schooljaar 2023-2024

Inhoud

Voorwoord	3
1. Missie en Visie.....	4
1.1 Missie	4
1.2 Visie	4
1.3 Ons onderwijs	5
1.4 Speerpunten schooljaar 2023-2024.....	5
2. Concretisering Ondersteuningsstructuur	6
2.1 Interne begeleiding	6
2.2 Ondersteuningsniveaus	6
2.3 Handelingsgericht werken	7
3. Betrokkenen bij de ondersteuning	10
3.1 Ouders en verzorgers.....	10
3.2 Ondersteuning door externe partners.....	11
3.3 MULTIsignaal Verwijsindex	12
3.4 Meldcode huiselijk geweld / kindermishandeling	13
4. Procedures rond versnellen of verlengen.....	13
4.1 Verlengen	13
4.2 Versnellen	14
4.3 Herfstleerlingen	14
5. Overstap naar of van de Sprong	14
5.1 Zij-instromers	14
5.2 Zij-uitstromers.....	15
5.3 Overgang naar het voortgezet onderwijs	15
6. Dyslexie- & Dyscalculie protocol.....	15
6.1 Dyslexie	15
6.2 Dyscalculie.....	15
Bijlage 1: Taken van de intern begeleider.....	16
Bijlage 2: Ondersteuningsniveaus Samenwerkingsverband Rijn- en Gelderse Vallei.....	18
Bijlage 3: 4D methode data-duiden-doelen-doen	20
Bijlage 4: Voorbeeld groepsanalyse	23
Bijlage 5: Onderwijsbehoeften vanuit stimulerende en belemmerende factoren.....	25
Bijlage 6: format onderwijsplan	27
Bijlage 7: Protocol herfstleerlingen.....	1
Bijlage 8: Toetskalender	5

Voorwoord

Kern van het concept 'passend onderwijs' is dat voor elke leerling, de kansen op de beste ontwikkeling centraal staat. Schoolbesturen krijgen de verantwoordelijkheid om voor elke leerling een onderwijsaanbod te ontwikkelen dat past bij de mogelijkheden en beperkingen van het kind. Dat aanbod kan gerealiseerd worden bij de eigen school of bij een andere school binnen het samenwerkingsverband. Onze school is aangesloten bij het samenwerkingsverband Rijn en Gelderse Vallei e.o. Een samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen basisscholen en in samenwerking met speciale scholen voor basisonderwijs te realiseren. Dat doen zij zodanig dat zoveel mogelijk leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken.

'Alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden. Passend onderwijs moet ervoor zorgen dat elke leerling het beste uit zichzelf haalt.'

In dit ondersteuningsplan geven wij weer hoe wij passend onderwijs bij ons op school realiseren en hoe onze basisondersteuning eruitziet. Hierbij steeds kijkende naar ons onderwijsconcept.

Het is onze insteek geweest om dit ondersteuningsplan zo volledig mogelijk te maken en het te plaatsen in een herkenbare context. Jaarlijks evalueren wij ons ondersteuningsplan en maken wanneer dat noodzakelijk is een aanpassing.

Voor de volledigheid hebben we, zo veel als mogelijk, de gebruikte formulieren en documenten als bijlagen toegevoegd.

Team obs de Sprong

1. Missie en Visie

1.1 Missie

Leren voor het leven! Dat is het motto van OBS De Sprong, de enige openbare basisschool in Lunteren. Wij waarderen en respecteren diversiteit en creëren daarmee een inclusieve omgeving waarin iedereen welkom is. Elk kind wordt gezien en voelt zich veilig. De Sprong is een natuurschool met goed onderwijs voor ieder kind. Binnen ons onderwijs verbinden we de kernvakken met de natuur, zodat leren betekenisvol wordt. We geven ieder kind een stevige basis mee, zodat ze met de best mogelijke bagage mee kunnen doen in de maatschappij. Vanuit deze stevige basis volgen we de leerlingen in hun behoeften en begeleiden hen zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Obs De Sprong is een kleinschalige school met een grote betrokkenheid van leerkrachten, leerlingen en ouders.

1.2 Visie

Ieder kind wordt gezien

Op De Sprong hebben de leerkrachten oog voor ieder kind. Leerlingen worden op een positieve manier uitgedaagd, zodat ze optimaal kunnen groeien. We geven onderwijs vanuit hoge verwachtingen. Dit betekent dat leerkrachten lesgeven vanuit hoge verwachtingen, uitdagende doelen stellen en leerlingen vertrouwen geven in wat ze kunnen. Het is belangrijk om fouten te (mogen) maken. Een goede feedback van de leerkracht vormt de basis voor leren. De leerling ontwikkelt een lerende houding en leert goed op zichzelf te reflecteren. De leerkracht is responsief en heeft een sleutelpositie.

Het team creëert een veilig en sociaal pedagogisch schoolklimaat. Veiligheid en zelfvertrouwen is de basis voor leren.

Effectieve didactiek

In ons onderwijs maken we gebruik van een effectieve didactiek. We werken doelgericht, zorgen voor een betekenisvolle context, halen voorkennis op, begeleiden leerlingen bij het inoefenen en kijken of een kind het echt begrepen heeft voordat hij/zij naar de zelfstandige verwerking gaat. Herhaling is van belang om het geleerde naar het lange termijn geheugen te verplaatsen.

De leerkracht is eindverantwoordelijk en heeft zicht op waar de leerling staat in het leerproces. Hij/zij begeleidt de leerling in de bewustwording op het eigen leerproces en de groei daarin. Om het leren te bevorderen speelt het geven van feedback op de taak, het proces én de zelfsturing een belangrijke rol.

Werken vanuit de leerlijnen

Op De Sprong werken we met de thematische methode Alles-in-1. We zijn flexibel met ons lesaanbod en kunnen afwijken van de methode als dit nodig is. Alle leerkrachten kennen de leerlijnen en werken cyclisch handelingsgericht vanuit de leerlijnen aan het ontwikkelen van de basisvaardigheden. Op basis van gegevens en observaties signaleren we waar de leerlingen in hun ontwikkeling staan. We handelen actie- en doelgericht.

We werken, leren en spelen met elkaar

De leerlingen van De Sprong werken, leren en spelen met elkaar én ze helpen elkaar. Daarbij maakt het niet uit of je jongste of oudste in de school bent. Deze verbinding tussen leeftijden vinden we belangrijk. Leerkrachten zijn bekwaam in het differentiëren en kunnen gemakkelijk schakelen tussen verschillende leeftijden en niveaus. Rust, regelmaat en vaste routines zijn belangrijk voor zowel de leerlingen als de leerkrachten. Binnen het groepsdoorbroken werken geven we de ondersteuningsbehoefte die een leerling nodig heeft.

Leven Lang Leren in het team

Het is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid om goed onderwijs te bieden waarbij we focus houden op wat werkelijk belangrijk is. Voor leerkrachten, IB-er, onderwijsondersteuner en directie stopt het leren nooit. We blijven een leven lang leren om steeds de beste kwaliteit op onderwijs te kunnen bieden. Dat doen we met elkaar. We leren en werken samen en observeren elkaar in actie. We hebben een goede feedbackcultuur, zodat we elkaar scherp houden en blijven groeien en ontwikkelen. Daarvoor is vertrouwen en openheid nodig. We maken gebruik van elkaars expertise en denken met elkaar mee. We checken steeds of we dezelfde taal spreken. We spreiden het leiderschap zodat er ruimte is voor initiatief en autonomie.

Binnen Leven Lang Leren past een onderzoekende houding. We baseren ons niet op aannames en meningen, maar nemen een besluit op basis van onderzoek. Daardoor kunnen we beargumenteerde keuzes maken voor een langere periode. Dat geeft rust, stabiliteit en continuïteit. We maken dus de transitie van 'ik vind' naar 'ik weet'.

Om voldoende inzicht te krijgen op de ontwikkeling van onze leerlingen werken wij handelingsgericht. Dit doen wij op school- en leerlingniveau aan de hand van het 4D model. De fasen zijn cyclisch: data (waarnemen), duiden (begrijpen), doelen (plannen) en doen (realiseren).

1.3 Ons onderwijs

Onze school bestaat op dit moment (schooljaar 23-24) uit drie groepen: de onderbouw 1/2/3, de middenbouw groep 4/5/6 en de bovenbouw 7/8.

In de school werken wij vanaf groep 4 per jaar aan 5 verschillende thema's vanuit de methode Alles-in-1. Groep 1, 2 en 3 sluiten aan op het thema dat op dat moment in de midden- bovenbouw aan bod komt. Zo wordt een thema door de hele school zichtbaar en kunnen de kinderen goed samenwerken.

Naast het thematisch onderwijs ligt onze focus op de natuur. Alle kinderen gaan drie keer per jaar met de leerkracht en een natuurwijzer een hele dag naar het bos, waarbij zij leren in en van de natuur. Daarnaast is er 7 keer per jaar een schoolbrede natuurmiddag.

1.4 Speerpunten schooljaar 2023-2024

De intern begeleider van De Sprong voert onderstaande speerpunten uit, uiteraard steeds in samenspraak met de directeur en met het team.

- Aanscherpen van de ondersteuningsstructuur.
- Bijstellen van de onderwijsplannen van technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen.
- Observaties in de groepen
- Keuze maken m.b.t. nieuwe rekenmethode voor schooljaar 2024-2025.
- Implementeren van bestuursbrede afspraken omtrent de ondersteuning.

2. Concretisering Ondersteuningsstructuur

2.1 Interne begeleiding

Om het ontwikkelingsproces van leerlingen individueel te kunnen volgen, vinden we het noodzakelijk dat er een goede structuur t.b.v. ondersteuning aanwezig is, welke vormgegeven wordt in een handelingskader op schoolniveau. Onze school heeft gekozen voor het systeem van interne begeleiding. Voor taken van een intern begeleider zie bijlage 1.¹

Het systeem van interne begeleiding omschrijven wij als volgt:

Een organisatievorm waarbij de directeur aan de intern begeleider beleidsmatige en organisatorische activiteiten, op het gebied van ondersteuningsverbreding, delegeert. Op onderwijsinhoudelijk gebied worden door de intern begeleider activiteiten verricht die leiden tot het verbeteren van het handelen van leraren m.b.t. het signaleren, analyseren, interveniëren en evalueren van ontwikkelingsproblemen (leer-, gedrag- en werkhoudingproblemen). Centraal staat het planmatig en cyclisch handelen en werken (handelingsgericht werken). Leerling- en groepsbesprekingen worden hierop aangepast en het versterken van de vaardigheden van de medewerker staat centraal. Daarnaast is de intern begeleider ondersteunend en adviserend naar de directeur over de kwaliteit binnen de school. Het betreft tevens het innoveren van het onderwijs op onderwijsinhoudelijk gebied. In schooljaar 2022-2023 volgt de intern begeleider een bestuursbrede scholing “van Intern Begeleider naar Kwaliteitscoördinator”. Naar aanleiding van deze opleiding wordt er geformuleerd wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van een kwaliteitscoördinator en wat de gevolgen hiervan zijn binnen de stichting.

2.2 Ondersteuningsniveaus

Iedere school moet voldoen aan de basiskwaliteit die de inspectie stelt. In totaal kennen we op De Sprong 5 niveaus van ondersteuning zoals weergegeven in de afbeelding.

Afbeelding 1: Ondersteuningsniveaus obs de Sprong

Niveau 1: algemene ondersteuning voor kinderen zonder specifieke onderwijsbehoeften (basiskwaliteit). De verantwoordelijkheid staat in de onderwijsplannen beschreven.

Niveau 2: extra ondersteuning (basisondersteuning) bij een kleine leerachterstand die in korte termijn op te lossen is. De invulling van de extra ondersteuning is opgenomen in de onderwijsplannen. De administratie hiervan is terug te vinden in Parnassys bij plannen en inzichtelijk op de groepskaart.

Niveau 3: aanvullende ondersteuning beschreven in een (individueel) handelingsplan. Het handelingsplan wordt door de leerkracht gemaakt na overleg met de intern begeleider. De administratie hiervan is terug te vinden in Parnassys bij plannen en inzichtelijk op de groepskaart.

¹ Nadat dit document is geschreven is in het bestuur vastgesteld dat we overgaan van Interne Begeleider naar Kwaliteitcoördinator. Alle IB-ers van Proominent hebben deze opleiding gevolgd.

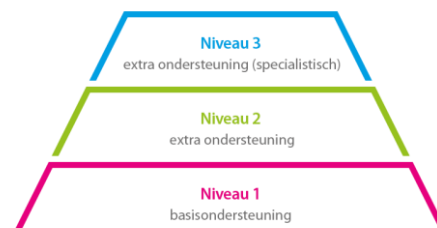
Niveau 4: aanvullende ondersteuning (arrangement) na extern onderzoek. Er wordt een ondersteuningsplan opgesteld door de intern begeleider en de externe expert. En er volgt regelmatig overleg tussen de expert en de leerkracht. De intern begeleider houdt de regie. De documentatie en administratie van de expert wordt toegevoegd aan het dossier in Parnassys.

Niveau 5: aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

Voor een meer concrete invulling verwijst ik naar hoofdstuk 3.

Het samenwerkingsverband hanteert 3 niveaus zoals weergegeven in afbeelding 2².

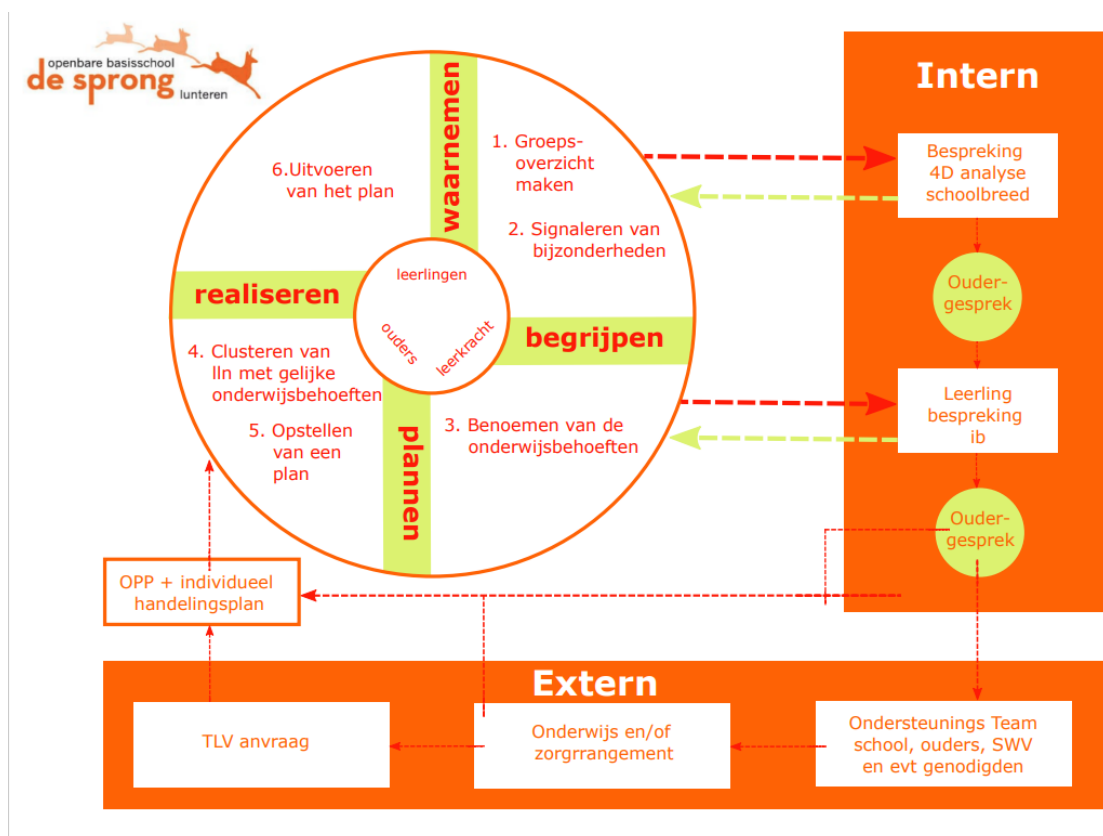
Een toelichting m.b.t. deze niveaus is te vinden in bijlage 2.

Afbeelding 2: Ondersteuningsniveaus SWV Rijn en Gelderse Vallei

2.3 Handelingsgericht werken

Om voldoende inzicht te krijgen op de ontwikkeling van onze leerlingen werken wij handelingsgericht. Dit doen wij op school- groeps- en leerling niveau aan de hand van het 4-Dmodel. De fasen van het handelingsgericht werken zijn weergegeven in de volgende cyclus.

Waarnemen → **Data** verzamelen: Evalueren plannen en verzamelen van leerlinggegevens.

Begrijpen → **Duiden** van de gegevens: Wat zien we? Wat heeft de school, groep, leerling nodig.

Plannen → **Doelen** stellen: Plannen van het aanbod voor de leerling op basis van de onderwijsplannen.

Realiseren → **Doen**: Uitvoeren van het plan.

² Bron: Samenwerkingsverband Rijn en Gelderse Vallei.

Bij het handelingsgerichte werken staan de volgende uitgangspunten centraal:

- De onderwijsbehoeften van leerlingen en ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders staan centraal.
- De werkwijze is systematisch en transparant.
- De werkwijze is doelgericht en gericht op haalbare adviezen.
- Leerkrachten, ouders, leerling en werken constructief samen.
- Positieve aspecten van leerling, leerkracht, en ouders zijn van groot belang.

Per fase binnen het handelingsgericht werken, geven wij hieronder aan hoe wij dit doen op school-, groeps- en leerlingniveau.

Schoolniveau:

Data

De opbrengsten van de school worden opgehaald uit Ultimview/Mijn Schoolplan (Parnasys). Dit gebeurt na de toetsperiodes in februari en juni. In de maand mei evalueren wij de Doorstroomtoets van Cito leerling in beeld (LIB). Er is een schoolnorm vastgesteld. Hierbij vergelijken wij onszelf op basis van de landelijk gemiddelde, waar wij dan onze schoolweging naast leggen.

Bovenstaande betreft het cognitieve stuk. Daarnaast evalueren wij ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Dit doen wij twee keer per jaar (november en maart) middels de KANVAS meting in de groepen 5/6/7/8.

Duiden

Twee keer per jaar is er een schoolbespreking. Aan de hand van de data (cito LVS 3.0) gaan wij duiden wat we zien. Dit doen wij volgens de 4D methode data-duiden-doelen-doen (zie bijlage 3). Met behulp van gerichte vragen kijken wij aan welke knoppen wij kunnen draaien om ons handelen op in dit geval schoolniveau aan te scherpen. Daarnaast kijken wij ook welke opbrengsten wij halen uit eerder gedane acties. Mogelijke doen acties worden weggezet in het jaarplan van de school. Per schoolbespreking volgt er een schoolanalyse. Deze wordt vastgelegd in het format Schoolrapportage van "Mijn Schoolplan". De duiding van zowel de doorstroomtoets Cito in Beeld als de KANVAS meting gebeurt op dezelfde wijze.

Doelen

Plannen van het aanbod voor de school op basis van de onderwijsplannen. De onderwijsplannen evalueren wij tijdens teamvergaderingen in februari en in juni.

Doen

Er is een tussentijds bespreking n.a.v. de doen acties van de schoolopbrengsten. Deze tussentijdse bespreking staat gepland in de maanden november en april. Samen kijken we hoe het ervoor staat op de doen acties en waar nog extra aandacht op nodig is. Gedurende de periode van realiseren worden er groepsbezoeken uitgevoerd door de directeur en intern begeleider. De observaties worden gedaan aan de hand van de onderwijsfactoren. Deze zijn gericht op het didactisch handelen, klassenmanagement, pedagogisch handelen, leertijd en afstemming (zie bijlage 3). Na afloop van een groepsbezoek is er een nagesprek. Wat ging goed en wat zijn aandachtspunten.

Groepsniveau:

Data

Er is sprake van een schriftelijke en een mondelinge overdracht voor het nieuwe schooljaar. De schriftelijke overdracht bestaat uit het groepsoverzicht en het leerlingvolgsysteem. Vóór aanvang van het nieuwe schooljaar hebben de leerkrachten de groepen (op basis van de schriftelijke overdracht) mondeling overgedragen, zodat de leerkrachten voor de start op de hoogte zijn van belangrijke zaken rondom de groep en/of individuele leerlingen. Indien nodig sluit de Intern Begeleider daarbij aan.

In de eerste zes weken vult de nieuwe groepsleerkracht het nieuwe groepsoverzicht in. En evalueert de groepsleerkracht of de situatie voor de leerling veranderd is ten opzichte van de doorgegeven informatie. Enkele voorbeelden waardoor de situatie veranderd kan zijn:

- relatie tussen de leerkracht en een leerling.
- relatie leerkracht en de groep.
- doorgemaakte groei van de leerling.
- wijzigingen in groepssamenstelling.
- lesstof op een ander denkniveau

Voor de vakgebieden rekenen, lezen, spelling en begrijpend lezen vult de leerkracht de onderdelen vaardigheidsgroei, niet beheerste doelen en betrokkenheid in op het groepsoverzicht (zie bijlage 4). Op basis hiervan worden leerlingen ingeschaald in zeer intensief, intensief of verdiept. Deze data wordt meegenomen in de 4D-analyse voor de schoolbespreking.

Duiden

Twee keer per jaar is er een schoolbespreking m.b.t. de data. Tijdens de schoolbespreking presenteert de leerkracht de data en de verklarende factoren van de groep. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het 4-D model. (zie bijlage 3)

Doelen

De succesvolle interventies worden voortgezet. En tijdens de bespreking kort genoemd. De nieuw in te zetten interventies worden voorgelegd en besproken. De leerlingen die zullen worden besproken in de leerlingbespreking, worden kort benoemd.

Doen

Per schooljaar zijn er twee periodes van augustus - januari en van februari – juli. De leerkracht draagt zorg voor een goed klassenmanagement om de gemaakte afspraken te realiseren. Wanneer de leerkracht ervaart dat het onvoldoende lukt om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling, is er overleg met de IB-er.

Leerling niveau:

Data

Het waarnemen op leerlingniveau wordt gedaan aan de hand de 4-D analyse waarbij de leerlinggrafieken vanuit CITO Leerling In Beeld (LIB) worden gebruikt. De leerkracht vult twee keer per jaar per leerling de onderwijsbehoeften in Parnassys in/aan. Binnen het IB-netwerk van Proominent worden in 2023-2024 afspraken gemaakt over de wijze van analyseren op leerlingniveau.

Duiden

Voorafgaand aan de leerlingbespreking is de leerkracht verantwoordelijk voor het actualiseren van de ondersteuningsbehoeften en stimulerende en belemmerende factoren in Parnassys. Dit wordt in ieder geval gedaan voor de onderdelen: sociaal-emotionele ontwikkeling, leren en ontwikkelen, en waar nodig voor communicatie, fysieke situatie, medische situatie (zie bijlage 5).

Belemmerende en stimulerende factoren zijn de factoren die gebruikt worden om de onderwijsbehoeften vast te kunnen stellen. Je brengt als het ware de leerling goed in beeld en kijkt waar de aanknopingspunten liggen om te gaan handelen.

Ondersteuningsbehoeften zijn de voorwaarden of dingen die een leerling nodig heeft om goed te kunnen leren en om zichzelf op een positieve manier te ontwikkelen. Deze kunnen verschillen per leerling. De ondersteuningsbehoefte kan betrekking hebben op diverse aspecten van het onderwijs, zoals: de instructie, de leerstof, de leertijd, de feedback, de werkvormen, de motivatie of de leeromgeving. De leerkracht heeft als taak om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de individuele ondersteuningsbehoeften van haar leerlingen.

Tijdens de leerlingbespreking gaan de leerkracht en intern begeleider samen kijken naar de aangrijpingspunten/kansen. De leerkracht stemt de bevindingen vervolgens met de ouders van de leerling af.

Op basis van de geformuleerde aangrijpingspunten/kansen worden de leerlingen ingedeeld op de ondersteuningsniveaus.

Doelen

Op basis van de gegevens uit data en duiden plant de leerkracht het onderwijs voor de leerling. Het is nu duidelijk per vakgebied of de leerling het zeer intensief-, intensief- of verdiept aanbod nodig heeft. In de onderwijsplannen is de leertijd, het aanbod, de organisatie en de evaluatie beschreven (zie bijlage 6 voor een format onderwijsplan).

De cruciale leerdoelen worden bepaald aan de hand van het boek *Leerlijnen voor het basisonderwijs* (2020), NieuwLeren.

Doen

Uitvoeren van het plan. Na de laatste fase start de cyclus opnieuw.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Scholen voor primair en voorgezet onderwijs moeten een OPP opstellen voor leerlingen die een eigen leerlijn hebben. Als de ondersteuning onder de basisondersteuning valt dan hoeft er geen OPP te worden opgesteld. Dyslexie en dyscalculie vallen onder het reguliere schoolbeleid.

Voor het OPP wordt gebruik gemaakt van het format in Parnassys. Hierin staat het volgende beschreven:

- de verwachte uitstroombestemming van de leerling
- de onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling (met in elk geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren)
- een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en - indien aan de orde - de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma.

Wanneer er sprake is van een OPP, bespreken wij dit met ouders in een op overeenstemming gericht overleg. Wij vragen de ouders uitdrukkelijk om instemming op het handelingsdeel van het OPP. De aanspraak op de zorgplicht van de school brengt voor ouders de plicht mee om de school adequaat te informeren over de situatie van hun kind. Wij mogen van de ouders medewerking verwachten bij het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Het ontwikkelingsperspectief wordt ten minste één keer per schooljaar samen met de ouders geëvalueerd. Daarna kan het ontwikkelingsperspectief bijgesteld worden als dat nodig is. Ook over de bijstelling voeren wij met de ouders een op overeenstemming gericht overleg.

3. Betrokkenen bij de ondersteuning

“De leerkracht doet er toe” is in de voorafgaande hoofdstukken duidelijk naar voren gekomen. De leerkracht heeft een buitengewoon belangrijke rol heeft bij de ondersteuning van de leerlingen. Ook de rol van de Intern begeleider is cruciaal in de processen er omheen. Daarnaast zijn er nog anderen betrokkenen bij de ondersteuning. Dit hoofdstuk zoomt daar wat dieper op in.

3.1 Ouders en verzorgers

Wij zien de ouders als een partner: door veelvuldig overleg over de ontwikkeling van hun kind kan je met elkaar samenwerken om de leerling verder te helpen in zijn/haar ontwikkeling. Ouders geven belangrijke informatie die van belang is voor de ontwikkeling van de leerling en de keuzes die daarin worden gemaakt. De ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind en zijn in die zin partner bij de keuzes die gemaakt worden. Het doel van de gesprekken met ouders zal dan ook altijd zijn: afstemming bereiken over de onderwijs- en begeleidingsbehoeften van hun kind.

Gegevens van leerlingen, verslagen van oudergesprekken en onderzoeksverslagen worden zorgvuldig opgeslagen in een leerlingdossier. De privacy van leerlingen is gewaarborgd.

Om de ouderbetrokkenheid te vergroten werken wij met de gesprekkencyclus. De gesprekkencyclus is bedoeld om de ontwikkeling van kinderen samen met ouders te volgen. Vanaf het begin van de schoolloopbaan betrekken wij ouders bij het onderwijs en de ontwikkeling van het kind. Ouders van kinderen die nieuw zijn op school krijgen een intakegesprek. Tijdens dit gesprek zal met ouders worden besproken waar behoefte aan is. Hoe frequent willen ouders een gesprek met de leerkracht? Wat is het doel voor de komende periode en wanneer plannen we een vervolgesprek? Het heeft onze voorkeur om in ieder geval na 6 weken onderwijs met elkaar te bespreken hoe de start op de basisschool is verlopen.

In de derde en vierde week van ieder nieuw schooljaar worden Kind-oudergesprekken gevoerd. Dit startgesprek geeft inzichten die waardevol zijn voor het welbevinden van een leerling. Aan het begin van elk gesprek zal van tevoren het doel worden aangegeven zodat er een duidelijk gespreksonderwerp is. Elk gesprek wordt afgesloten met een duidelijk doel voor de komende periode en een nieuwe afspraak.

Ouders en de leerling worden 3 maal per schooljaar door de leraren uitgenodigd voor een Kind-oudergesprek. In februari en juni is dit aan de hand van het rapport. Het juni-gesprek is facultatief. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat ouders met de leraar gedurende het jaar een afspraak maken wanneer dit wenselijk is.

3.2 Ondersteuning door externe partners

Het komt voor dat kinderen specifieke hulp of begeleiding nodig hebben die we als school niet kunnen bieden. Te denken valt aan begeleiding van een ergotherapeut, logopedist, fysiotherapeut of dyslexie-deskundige. We kunnen als school hier ruimte voor bieden (na overleg) mits het een bevoegd (gediplomeerd) deskundige is. Het is mogelijk dat specifieke hulp of begeleiding niet op school zelf kan plaatsvinden. Het streven is dan dat het zoveel als mogelijk buiten schooltijden zal plaatsvinden. In zeer uitzonderlijke gevallen kan middels een speciaal verloofformulier toch onder schooltijd hulp of begeleiding buiten school aangevraagd worden.

De inzet en het verloop van de specifieke hulp en begeleiding wordt gecoördineerd door de intern begeleider.

Ondersteuningsteam

Wanneer de school na verschillende interventies handelingsverlegenheid ervaart, kan er advies worden gevraagd aan het ondersteuningsteam. Iedere school heeft een Ondersteuningsteam (OT). Dit team bestaat uit de steunpuntcoördinator van het Samenwerkingsverband, de schoolverpleegkundige van de GGD en schoolmaatschappelijk werker van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Ouders zijn bij het OT aanwezig net zoals de intern begeleider. De intern begeleider zit het OT voor. In een op overeenstemming gericht overleg, wordt de hulpvraag omtrent de leerling besproken. De leden van het ondersteuningsteam denken vanuit hun expertise mee en geven advies.

Mogelijk advies kan zijn:

- Handelingsadviezen voor in de groep
- Uitvoeren van een observatie door een expert van het samenwerkingsverband of een ambulantebegeleider vanuit SO cluster 2.
- Breed onderzoek
- Bezoek aan de schoolarts
- Inzet van maatschappelijk werk.

Schoolondersteuner/ambulant begeleider

Aan onze school is vanuit samenwerkingsverband Rijn en Gelderse Vallei een schoolondersteuner verbonden. Zij dragen kennis over aan collega-professionals in de school. En ze ondersteunen en begeleiden leerkrachten en leerlingen. Vanzelfsprekend gaat dit altijd in overleg met de intern begeleider.

Zo kan er bijvoorbeeld de hulp en ondersteuning ingevlogen worden van een ambulante begeleider. Ook hiervoor geldt dat de interne begeleider dan ten alle tijden de casusmanager is. De ambulante begeleider kan regelmatig komen observeren om vanuit deze observatie gerichte handelingsadviezen te geven. Ook kan een ambulante begeleider fysiek met kinderen gaan werken. Dat hangt af van het arrangement dat door het samenwerkingsverband, Kentalis (cluster 2) of Bartimeus (cluster 1) is afgegeven.

GGD

Als een kind 4 jaar is geworden gaat de JeugdGezondheidszorg (JGZ) over van het consultatiebureau naar de JGZ op scholen of op locaties van de GGD. Ook deze zorg wordt gegeven door jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen en doktersassistenten.

Hoe werkt JGZ op school?

Ieder kind dat op school zit, krijgt een paar keer een uitnodiging voor een gezondheidsonderzoek. De JGZ vraagt aan ouders of verzorgers altijd toestemming voor het onderzoek. Meestal met de informatiebrief die men thuis ontvangt. Ook naast deze onderzoeken kunnen ouders altijd terecht bij de JGZ. Bijvoorbeeld als er vragen zijn over de gezondheid of ontwikkeling van het kind. Dit kan door contact op te nemen met informatie- en afsprakenlijn.

Twee onderzoeken op de basisschool

Iedere leerling krijgt op de basisschool standaard twee keer een onderzoek. De eerste keer in groep 2, als het 5 of 6 jaar is. De tweede keer in groep 7, als het 10 of 11 jaar is. Als er bijzonderheden of vragen zijn, kan er vaker een afspraak worden gemaakt.

Voor het onderzoek krijgt de ouder of verzorger een informatiebrief thuisgestuurd. Door de brief te ondertekenen geeft de ouder toestemming voor het onderzoek op school.

Bij de brief zit een vragenlijst met een aantal vragen over de gezondheid en ontwikkeling van het kind. De vragen gaan over lichamelijke onderwerpen, maar ook over bijvoorbeeld gedrag en emoties. Deze brief geeft de ouder in een gesloten enveloppe aan de leerkracht. Die geeft de brief aan de JGZ-medewerker.

Als er bijzonderheden zijn, kan de leerkracht dat ook zelf doorgeven aan de JGZ. Dit gaat altijd in overleg en met toestemming van de ouders.

Landelijk logopedie bedrijf

Tweemaal per jaar bezoekt de logopedist onze school voor screening en, indien nodig, nader onderzoek. Daarvoor dienen de ouders toestemming te geven. Gezien worden leerlingen op verzoek van ouders, leerkrachten, schoolarts of -verpleegkundige. Als blijkt dat er problemen zijn op het gebied van spraak, taal, stem en/of gehoor, volgt advies, controle of een verwijzing naar een vrijgevestigde logopedist. Ouders kunnen ook zelf contact opnemen met de logopedist.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is er voor alle ouders, opvoeders, kinderen, jongeren en professionals in de gemeente Ede die vragen hebben over opvoeden en opgroeien. Of het nu gaat om een eenvoudige of ingewikkelde vraag, samen vinden we een oplossing die past. Het CJG kijkt bij een vraag naar welke ondersteuning er in de eigen omgeving voorhanden is. Dat kan een voorziening in jouw buurt zijn. De meeste ouders en jongeren zoeken informatie en ondersteuning dicht bij huis. Het CJG sluit daarbij aan. Het CJG is een samenwerkingsverband van organisaties binnen de jeugdgezondheidszorg, jeugdhulpverlening en welzijn. Het CJG heeft een coördinerende taak bij het bieden van professionele hulp en advies bij opvoed- en opgroeiwesties, waardoor ouders en kinderen sneller en effectiever geholpen worden. In het CJG worden ook trainingen, cursussen en lezingen gegeven. Het aanbod vindt u op deze website. Bij het CJG werken o.a. (ortho) pedagogen, jeugdartsen en maatschappelijk werkers

3.3 MULTIsignaal Verwijsindex

De MULTIsignaal Verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals uit bijvoorbeeld de jeugdzorg of het onderwijs kunnen aangeven, dat zij betrokken zijn bij een jongere (0-23 jaar). Op deze manier kunnen professionals

die werken in de domeinen Jeugdhulp, Jeugdgezondheidszorg, Gezondheidszorg, Onderwijs, Maatschappelijke ondersteuning, Werk & Inkomen en Politie & Justitie met elkaar afstemmen om de jongere en het gezin zo goed mogelijk te ondersteunen. Als er 2 of meer professionals in dit digitale systeem aangeven bij dezelfde jongere betrokken te zijn, krijgen de betrokken hulpverleners hierover een e-mail. Zo komen hulpverleners sneller met elkaar in contact en kunnen zij met elkaar de verdere behandeling/begeleiding bespreken. De directeur en de intern begeleider kunnen een signaal in de verwijsindex afgeven. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld. In de verwijsindex wordt alleen de betrokkenheid als professional aangegeven. Er wordt geen inhoudelijke informatie gedeeld. Inhoudelijke afstemming tussen school, ouders en hulpverleners loopt niet via de verwijsindex en vindt alleen plaats na toestemming van de ouders.

3.4 Meldcode huiselijk geweld / kindermishandeling

Per januari 2019 is de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling aangescherpt. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe hulpverleners kindermishandeling signaleren en melden. Op De Sprong vervullen de intern begeleider en de directeur de rol van aandachtsfunctionaris. Bij hen ligt de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid om een melding te doen. Onderstaand de vijf stappen uit de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Ter ondersteuning van de beslissingen is in stap 4 & 5 een afwegingskader toegevoegd.

Stap 1 Signaleren	Stap 2 Overleggen	Stap 3 Gesprek	Stap 4 Wegen
in kaart brengen van de signalen	met een (deskundige) collega en/of Veilig Thuis raadplegen (eventueel anoniem)	met ouders / verzorgers / kind	Is er n.a.v. stap 1 t/m 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling? Is er een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?
Stap 5 Neem 2 Beslissingen:			
Beslissing 1: Is melden noodzakelijk?		Beslissing 2: Is hulp verlenen of organiseren ook mogelijk?	
Melden is noodzakelijk als er sprake is van: <ul style="list-style-type: none"> • Acute onveiligheid • Structurele onveiligheid 		Hulpverleners is mogelijk als: <ul style="list-style-type: none"> • De professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren • De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp • De hulp leidt tot duurzame veiligheid 	
Indien hulpverleners niet mogelijk blijkt, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk!			

4. Procedures rond versnellen of verlengen

4.1 Verlengen

Het kan voorkomen dat er wordt overwogen om een leerling een extra jaar te geven. Dit jaar is nodig om het kind "rijper" te maken, waardoor het met meer plezier het onderwijs kan volgen. De ouders worden hier uiteraard bij betrokken. Het is belangrijk te weten dat een extra jaar niet altijd een garantie is voor een beter cognitief resultaat. Tijdens het leerling overleg tussen leerkracht, directeur en intern begeleider wordt deze beslissing genomen. De intern begeleider heeft hieraan voorafgaand samen met de leerkracht tijdens de leerlingbespreking middels het leerling analyse in kaart gebracht welke aangrijpingspunten/kansen er zijn op de gebieden leren, gedrag en werkhouding.

4.2 Versnellen

Een groep overslaan is ook mogelijk. Om deze beslissing te kunnen nemen moet er sprake zijn van een duidelijke voorsprong op leeftijdsgenoten gedurende een langere tijd. Er wordt uiteraard ook naar andere aspecten gekeken, zoals de werkhouding én of het kind emotioneel stabiel is en zelfvertrouwen heeft. Tijdens het leerling overleg tussen leerkracht, directeur en intern begeleider wordt deze beslissing genomen. De intern begeleider heeft hieraan voorafgaand samen met de leerkracht tijdens de leerlingbespreking middels de leerlinganalyse in kaart gebracht welke aangrijpingspunten/kansen er zijn op de gebieden leren, gedrag en werkhouding.

4.3 Herfstleerlingen

Zie hiervoor het protocol herfstleerlingen: bijlage 6.

5. Overstap naar of van De Sprong

5.1 Zij-instromers

Wanneer ouders gedurende de basisschooltijd overwegen om hun kind op De Sprong te plaatsen, gaan wij zorgvuldig te werk. Overstappen is immers geen kleine stap, het heeft onvermijdelijk impact op een kind. Er zijn diverse oorzaken denkbaar: verhuizing naar de buurt van de school of onvrede over de huidige school om welke reden dan ook. Met name in het laatste geval zullen wij enkel tot overplaatsing overgaan als we met zekerheid kunnen stellen dat het kansrijk is. Om die zekerheid te kunnen stellen is goed onderzoek nodig. In de regel is het zo dat ouders contact opnemen met de school voor een informatiegesprek. Dit type gesprek kent een aantal vaste punten:

- Informatie over ons onderwijs in het algemeen en overhandigen schoolgids;
- Achterhalen wat de motivatie voor overstap is;
- Achterhalen of de huidige school op de hoogte is van de zoektocht;
- Uitleg eerste deel van de procedure.

Bij onvrede over de huidige school is het advies in eerste instantie om het probleem daar aan te kaarten. Ouders worden dus in eerste instantie terugverwezen naar de huidige school.

Pas als we van ouders bericht hebben gehad dat een gesprek niets heeft opgeleverd en ze van mening zijn dat onze school de juiste school is, gaat de volgende fase in:

De Intern begeleider neemt contact op met de Intern begeleider van de huidige school en stelt verdiepvragen:

- Hoe is de mate van zelfstandigheid?
- Hoe is de werkhouding van het kind?
- Heeft het kind enige mate van zelfsturing?
- Hoe is het nemen van initiatieven?
- Zijn er zorgen rondom het welbevinden van het kind?
- Zijn er zorgen over de omgang met klasgenootjes of volwassenen (leerkracht)?
- Zijn er zorgen rondom het cognitieve functioneren? Kan hij/zij de reguliere lesstof van de groep normaal tot zich nemen? Wat zijn de resultaten van de Cito-scores?
- Zijn er zorgen over de thuissituatie van het kind?
- Zijn er nog relevante punten die wij moeten weten om de overstap zo goed mogelijk te laten plaatsvinden?

Ouders worden opnieuw uitgenodigd voor een gesprek met de intern begeleider en/of de directeur. Het doel van dit gesprek is om aanvullende informatie over het kind te vergaren, vanuit het perspectief van de ouders. Ook wordt de vervolprocedure uitgelegd:

Intern begeleider en directeur bepalen op basis van de informatie of overplaatsing succesvol kan zijn. Is de conclusie dat wij niet kunnen voorzien in de gewenste onderwijs- en/of begeleidingsbehoeften van het kind, dan kan het kind niet geplaatst worden. Is plaatsing haalbaar volgens intern begeleider en directeur, dan worden ouders

geïnformeerd. Met ouders worden afspraken gemaakt over eventuele wendagen en moment van overstap. Directeur neemt contact op met directeur van huidige school om in- en uitschrijfdata te bespreken.

Wij nemen dus géén kinderen aan zonder eerst informatie over het kind bij de huidige school en meer informatie van de ouders te hebben gehad. Wanneer het een kind met zorg betreft, blijft de intern begeleider, zeker de eerste maanden, intensief betrokken bij leerkracht, kind en ouders.

5.2 Zij-uitstromers

Het komt ook voor dat leerlingen tussentijds vertrekken naar een andere basisschool. In die gevallen zorgen wij voor een goede overdracht, die middels OSO wordt gedeeld met de nieuwe school.

De volgende documenten zullen minimaal meegestuurd worden:

- Onderwijskundig rapport (OKR)
- Resultaten vanuit het leerlingvolgsysteem

Wanneer het kind een individueel plan heeft gehad is het wenselijk om, in overleg met ouders, dit mee te sturen. Als er een onderzoek heeft plaatsgevonden, is het aan de ouders om dit te delen met de nieuwe school. Willen ouders dit niet delen, dan volstaat de vermelding in het OKR dat er extra ondersteuning is geweest.

5.3 Overgang naar het voortgezet onderwijs

Op basis van de gegevens van de ontwikkeling van de leerling duiden wij wat de beste onderwijsplek is in het VO. Het eerste pre-advies geven wij **eind groep 7**. Zie voor de gehele procedure het protocol Advies voortgezet onderwijs.

6. Dyslexie- & Dyscalculie protocol

6.1 Dyslexie

Dyslexie betekent letterlijk: niet kunnen lezen. Ongeveer 10 procent van de leerlingen in het basisonderwijs heeft lees- en/of spellingproblemen. De schatting is dat er bij ongeveer vier procent van alle leerlingen sprake is van problemen die dermate ernstig en hardnekkig zijn dat men spreekt van dyslexie. Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of het spellen op woordniveau. (Stichting Dyslexie Nederland) In het primair en voortgezet onderwijs zijn er naar schatting 70.000 leerlingen die aan de criteria voor dyslexie voldoen. Vaak ontstaat er al een achterstand bij de start van het lees- en schrijfonderwijs, maar soms komt deze achterstand pas op latere leeftijd aan de oppervlakte, bijvoorbeeld in groep 7 of 8 bij het leren van de Engelse en Franse leenwoorden of op de middelbare school bij het aanleren van een nieuwe taal.

Omdat Dyslexie een flinke belemmering is voor het volgen van onderwijs proberen wij leerlingen die mogelijk Dyslexie hebben, vroeg te signaleren. Aanwijzingen voor Dyslexie die bij de kleuters zijn gesignaleerd worden tijdens de overdracht met de leerkracht van groep 3 besproken. Deze leerlingen zullen dan in het intensieve arrangement geplaatst worden. Wij volgen het landelijke protocol 'Leesproblemen en Dyslexie'. Wij volgen de landelijke criteria voor aanmelden. Dyslexie kan vanaf de M4 toetsen (na de 3e hoofdmeting) extern onderzocht worden. Ook met betrekking tot de eventuele aanpassingen bij andere niet-methode gebonden toetsen, volgen wij het dyslexieprotocol van de betreffende toets. Dit is geen standaardprocedure, er wordt altijd gekeken naar de specifieke onderwijsbehoeftes van de leerling. Kortom, wij kijken wat de leerling nodig heeft om de toets te kunnen maken en dat wij een zo goed mogelijk beeld krijgen van de vaardigheden op een bepaald vakgebied en daarbij de belemmering van het lezen wegnemen of ondersteunen.

6.2 Dyscalculie

Zoals dyslexie zich richt op leesproblemen, richt dyscalculie zich op problemen op rekengebied. Wij volgen het landelijke protocol ernstige reken- en wiskunde problemen en dyscalculie.

Bijlage 1: Taken van de intern begeleider

De intern begeleider werkt handelingsgericht door de uitgangspunten, beslismomenten en stappen van de werkcyclus toe te passen. Zij stemt af op het werkconcept, de begeleidingsvraag en de praktijksituatie van de leerkracht en stimuleert om alle betrokkenen (kind, leerkracht, ouders en eventuele hulpverleners) actief als partner bij de oplossing van het werkprobleem te betrekken.

Taakomschrijving en competenties van de intern begeleider (gebaseerd op de literatuur en vastgesteld door het bestuur van Proominent).

Instrumenteel niveau:

Taken:

- Zorg dragen voor en coördineren en administreren van het leerlingvolgsysteem en de leerlingenzorg;
- Stimuleren van een planmatige aanpak van de leerlingenzorg in de school;
- Onderhouden van een relatienetwerk;
- Onderwijskundige rapporten opstellen voor verwijzingen;
- Orthotheek en expertisecentrum beheren;
- Bewaken van afspraken, procedures, processen en producten m.b.t. zorgverbreding;
- Verzorgen van de interne informatievoorziening;
- Beheren van leerlingendossiers en archief;
- Bijstellen toets-kalender;
- Beheer infomap m.b.t. aanbod externe hulpverleners;
- Beheer infomap m.b.t. expertise op andere basisscholen;
- Roosters opstellen voor bijv: leerlingenbesprekingen, groepsbesprekingen.

Competenties:

- De intern begeleider werkt systematisch;
- De intern begeleider kan het systeem van zorgverbreding beheren.

Niveau van collegiaal consulent:

Taken:

- Ondersteunen van de leerkracht bij de zorg voor de individuele leerling;
- Leerlingen besprekingen;
- Groepsbesprekingen;
- Themabijeenkomsten;
- Adviesgesprekken;
- Consultatiegesprekken;
- Observaties en gesprekken met leerlingen;
- Uitvoeren van een PDO (pedagogisch didactisch onderzoek).

Competenties

- De intern begeleider weet hoe kinderen zich ontwikkelen en leren;
- De intern begeleider heeft mensenkennis;
- De intern begeleider kent eigen sterke en zwakke punten;
- De intern begeleider kan relativeren;
- De intern begeleider heeft goede communicatieve vaardigheden;
- De intern begeleider gebruikt relevante gesprekstechnieken;
- De intern begeleider legt de verantwoordelijkheid bij de probleemeigenaar;
- De intern begeleider is op de hoogte van onderwijsaanbod, ortho-didactische vormen en remediërende methoden;
- De intern begeleider kan pedagogisch-didactisch onderzoek uitvoeren;
- De intern begeleider heeft pedagogische kennis en vaardigheden;
- De intern begeleider is op de hoogte van ontwikkelingen op gebied van zorgverbreding;
- De intern begeleider is op de hoogte van achtergronden van leer, gedrag, werkhoudingsproblemen.

Niveau van coach:

Taken:

- Stimuleren van veranderingen in de didactiek van het onderwijs;
- Klassenbezoeken;
- Invoering klassenmanagementaspecten;
- Overleg met directie over onderwijsinhoudelijke zaken;
- Uitvoeren van observaties van leerkrachtgedrag in de groep;
- Feedbackgesprekken;
- Coachingsgesprekken;
- Leiden van intervisiebijeenkomsten;
- Evaluatiegesprekken.

Competenties:

- De intern begeleider is goed op de hoogte van het onderwijs in alle groepen;
- De intern begeleider kent de mogelijkheden en beperkingen van de school;
- De intern begeleider kan de school in zijn context plaatsen;
- De intern begeleider kan mensen begeleiden en leiden;
- De intern begeleider heeft goede communicatieve vaardigheden;
- De intern begeleider signaleert trends en ontwikkelingen;
- De intern begeleider geeft adequate feedback;
- De intern begeleider hanteert relevante gesprekstechnieken;
- De intern begeleider kan kritisch reflecteren op eigen handelen;
- De intern begeleider kan anderen inspireren;
- De intern begeleider maakt concrete afspraken;
- De intern begeleider bewaakt de voortgang van leerprocessen;
- De intern begeleider signaleert belemmeringen in leerprocessen en gaat hier constructief mee om;
- De intern begeleider kan coachingstechnieken hanteren.

Niveau van kenniscoördinator:

Taken:

- Overleg met directie over zorgverbredingsbeleid;
- Opstellen van: zorgplan en kwaliteitscriteria;
- Initiëren van de nascholingsbeleid;
- Bewaken van de kwaliteit van onderwijs en zorgverbreding op schoolniveau;
- Rapporteren aan directie;
- Bewaking van budget en personele faciliteiten;
- Toedeling van zorgfaciliteiten aan leerlingen.

Competenties:

- De intern begeleider kan beleidsmatig denken;
- De intern begeleider kan activiteiten coördineren;
- De intern begeleider kan schooloverstijgend denken;
- De intern begeleider is in staat vernieuwend te denken;
- De intern begeleider ontwikkelt zich tot onderwijskundig kwaliteitsbewaker;
- De intern begeleider heeft een visie voor de school gericht op de toekomst;
- De intern begeleider kan zijn visie vertalen in concrete plannen;
- De intern begeleider bewaakt de afstemming tussen plannen op schoolniveau en de individuele leerkracht;
- De intern begeleider maakt gebruik van de competenties van individuele medewerkers;
- De intern begeleider is op de hoogte van beleidsontwikkelingen m.b.t. passend onderwijs en zorgverbreding;
- De intern begeleider is in staat beleidsplannen op te stellen.

Niveau 1 Basisondersteuning

Basisondersteuning omvat alle preventieve en zogenoemde ‘licht curatieve interventies’ die je als leerkracht/basisschool planmatig inzet voor een kind. Soms zijn daar externe deskundigen of ketenpartners bij betrokken. Het gaat dus om alles wat de basisschool op eigen kracht uitvoert: er is géén sprake van een indicatie. Basisondersteuning kent vier pijlers.

1. Basiskwaliteit Elke school voldoet minimaal aan de basiskwaliteit die de Inspectie van het Onderwijs toetst en iedere leerkracht levert zelf minimaal basiskwaliteit in pedagogisch en didactisch handelen, klassenmanagement en in leerlingenondersteuning.
2. Preventieve en licht curatieve interventies Wij werken preventief en voorkomen zo dat signalen onnodig problemen worden, of verergeren, of dat spanning, nood of crisis ontstaat. Een veilig schoolklimaat is een noodzakelijke basisvoorwaarde. Net als snel inspelen op (dreigende) belemmeringen in de ontwikkeling van een leerling, zo nodig met preventieve en licht curatieve interventies.
3. Handelingsgericht werken Leerkrachten en andere professionals in de school gaan effectief om met verschillen tussen leerlingen en werken vanuit de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken.
4. De intern begeleider als spil in de ondersteuningsstructuur. De intern begeleider is binnen de school deskundig in handelingsgericht werken en coacht leerkrachten hierin. Zij is de spil in de ondersteuningsstructuur en werkt nauw samen met ketenpartners.

Niveau 2 Extra ondersteuning

Is basisondersteuning onvoldoende passend? Dan biedt het samenwerkingsverband een arrangement dat wel aansluit bij de onderwijsbehoeften. Dit is extra ondersteuning op niveau 2. Voor elk arrangement vullen we het Groeidocument in. Dit is een hulpmiddel dat elke basisschool in onze regio gebruikt om in kaart te brengen wat een leerling precies nodig heeft om zich verder te ontwikkelen. Deze ondersteuning organiseert de reguliere basisschool samen met het samenwerkingsverband. Het ondersteuningsteam intern begeleider (leerkracht op afroep) en ouders, desgewenst aangevuld met andere expertise van binnen of buiten de school – bespreekt dan de steunpunt van het samenwerkingsverband. Zo’n HGO kan samen met jeugdhulp ingezet worden. Extra ondersteuning zetten we zo snel, licht, thuisnabij en op de meest adequate manier als mogelijk, samen met ouders en zo nodig samen met externe deskundigen in. Alleen voor zeer specialistische ondersteuningsvragen kan het zijn dat een leerling verwezen wordt naar speciaal (basis) onderwijs. Deze scholen zijn er in ons samenwerkingsverband en in een enkel geval buiten het samenwerkingsverband.

Niveau 3 Specialistische ondersteuning

Heeft een kind méér nodig dan extra ondersteuning in de eigen basisschool, dan kan het speciaal (basis)onderwijs een specialistisch arrangement bieden. Voor deze **extra ondersteuning op niveau 3** geeft het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) af. Vooraf is een deskundigenadvies nodig. In vier regionale steunpunten van ons samenwerkingsverband vind je scholen voor speciaal basisonderwijs en in drie ook scholen voor speciaal onderwijs. De scholen voor speciaal onderwijs bieden onderwijs aan leerlingen met moeilijk verstaanbaar gedrag of een lichamelijke, verstandelijke of meervoudige beperking. Scholen voor kinderen die slecht zien/blind zijn of slecht horen/doof zijn, vallen niet onder de Wet passend onderwijs, maar wij werken er wel nauw mee samen (cluster 1 en 2). De scholen voor speciaal (basis)onderwijs en de regionale steunpunten ontwikkelen zich de komende jaren tot een expertisecentrum, dat ook expertise deelt met de basisscholen.

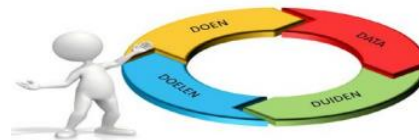
De actuele documenten die voor de aanvraag van deze ondersteuning nodig zijn, zijn te vinden op de website van het SWV. Hier staat ook beschreven hoe Kindkans werkt. Dit is het instrument waarbinnen wij gegevens uitwisselen met het samenwerkingsverband..

ondersteuningsvraag van de leerling. Leerlingen kunnen extra ondersteuning krijgen in hun eigen school. Wordt extra ondersteuning (expertise of expertise en geld) toegekend vanuit het steunpunt? Dan is sprake van een (handelingsgericht) ondersteuningsarrangement (HGO). De expertise die wordt ingezet kan komen vanuit een andere basisschool of vanuit het speciaal (basis)onderwijs, of vanuit het

Bijlage 3: 4D methode data-duiden-doelen-doen

Het analyseren van data volgens de 4 stappen:

Stap 1: data verzamelen	Data
Stap 2: analyseren van de data	Duiden
Stap 3: doelen stellen	Doelen
Stap 4: activiteiten plannen	Doen

Data: Data verzamelen wij op diverse niveaus:

- 1 Schoolniveau, opbrengsten tegen onze ambities afgezet.
- 2 Groepsniveau, groepsoverzichten waarbij wij naast niet-methode gebonden toetsen ook de methodegebonden toetsen en observaties meenemen.
- 3 Leerlingniveau, leerlinggrafiek vanuit Cito LOVS, uitdraai KANVASregistratie, Uitdraai BOSOS.

Analyse van de data, doen we door een keuze te maken uit de volgende vragen:

- Vergelijk de data met de gestelde standaarden, wat valt je op?
- Wat zijn de verschillen tussen de scores nu en de vorige keer?
- Wat zijn de verschillen tussen de verschillende groepen/ leerlingen?
- Op welke leerlingen had het onderwijs een groot effect?
- Op welke leerlingen had het onderwijs geen of weinig effect?
- Welke verschillen zie je?
- Haal je op dit moment de opbrengsten wat betreft gemiddelde uitstroom?

Duiden:

Op alle niveaus duiden wij middels de volgende duidingsvragen. Niet alle onderwijsfactoren komen aan de orde. Hierin worden afhankelijk van de data en keuzes gemaakt.

Door met deze vragen te werken kijken we naar de onderwijsfactoren die beïnvloedbaar zijn. Aan welke knoppen wij met elkaar kunnen draaien.

Leerstofdoelen

- Zijn alle leerstofdoelen gepland in de onderwijsweken voor de volgende toetsafname?
- Heb ik alle leerstofdoelen voldoende aangeboden voor mijn groep?
- Zaten alle leerstofdoelen voldoende in mijn methode?
- Heb ik vanuit een analyse van data voldoende aandacht besteed aan leerstofdoelen die voor het merendeel van de leerlingen nog herhaald moesten worden?
- Heb ik voldoende herhalingstijd ingebouwd om tussentijds leerstofdoelen te herhalen vanuit tussentijdse analyse?
- Is de toets afgenomen passend bij het leerstofaanbod?

Leertijd

- Heb ik de leertijd uit het basisarrangement ingeroosterd? Is deze tijd ook echt besteed aan de instructie, verwerking en afsluiting?
- Heb ik de extra verwerkingstijd voor de leerlingen in het intensief arrangement geroosterd en georganiseerd?
- Moet ik de leertijd in het basisarrangement ophogen indien ik de schoolstandaard niet haal met het merendeel van de leerlingen?
- Kan ik de leertijd in het basisarrangement inkorten indien ik de schoolstandaard gemakkelijk haal met het merendeel van de leerlingen? Zodat deze leertijd besteed kan worden aan een ander vakgebied.
- Besteed ik de tijd ook volgens de voorgeschreven lesopzet in het basisarrangement? Zo nee, aan welk onderdeel besteed ik teveel tijd en hoe komt dit?

Didactisch handelen

- Heb ik me gehouden aan de tijden voor de verschillende fases van de les? Zo niet, waar gaat veel leertijd naartoe en hoe kan ik dit veranderen?
- Voer ik steeds alle bewust gekozen didactische vaardigheden in mijn lesmodel uit?
- Waren alle leerlingen actief betrokken tijdens mijn instructie?
- Weten leerlingen wat ze moeten doen in ieder fase van het lesmodel?
- Hoe sluit ik de les meestal af? Gericht op de leerdoel en/of op het proces?
- Zijn veel voorkomende onderwijsbehoeften vertaald in didactische vaardigheden?

Klassenmanagement

- Heb ik me gehouden aan de tijden voor de verschillende onderdelen van de les?
- Bij samenwerkingsvormen; weten leerlingen met wie ze samen moeten werken?
- Weten leerlingen welke tijd staat voor de bepaalde onderdelen uit de les? Inzet time-timer
- Weten leerlingen hoe ze omgaan met uitgestelde aandacht?
- Weten de leerlingen hoe de hulprondes verlopen?
- Liggen alle materialen vooraf klaar?
- Geef ik de leerlingen inzicht in de tijd?
- Zijn veel voorkomende onderwijsbehoeften vertaald in organisatorische vaardigheden?

Pedagogisch handelen

- Vertel ik de leerlingen waarom ik het waardeer wanneer zij elkaar helpen?
- Ben ik duidelijk in wat ik van leerlingen verwacht zodat zij zich autonoom kunnen gedragen?
- Hoe maak ik leerlingen verantwoordelijk voor hun eigen leerproces (autonomie)?
- Hoe organiseer ik de mogelijkheid om samen te werken (relaties aangaan)?

- Hoe kom ik toe aan het competentie gevoel van leerlingen?
- Geef ik positieve feedback op wat ze geleerd hebben?
- Geef ik (tussentijdse) positieve feedback op het werkhoudinggedrag?
- Model ik gedrag wat ik van leerlingen ook verwacht?
- Hoe maak ik voortgang zichtbaar?
- Zijn veel voorkomende onderwijsbehoeften vertaald in pedagogische vaardigheden?

Schoolklimaat

- Hebben alle teamleden dezelfde visie over opbrengstgericht werken en/ of zijn ze bereid om in deze verandering mee te gaan?
- Heeft de wijze van differentiëren consequenties voor het gebruik van methode/ materiaal in de school?
- Hoe bespreken we de kwaliteit van het onderwijsaanbod met elkaar?
- Zijn er binnen de school afspraken over het doorlopen van het 4D model?
- Spreekt men elkaar aan op deze afspraken?
- Hoe hebben wij de ouders geïnformeerd over hoe we opbrengstgericht werken vormgeven binnen de school?

Doelen

Welke doelen stel ik vast voor de school, groep, leerling n.a.v. de duiding?

Doen

Dit is de uitvoeringsfase.

School	Opnemen in het jaarplan, vergaderingen team, bouw, DIB
Groep	Mogelijk aanpassen van de aanbodkaart van het betreffende onderwijsplan. Inzet van de onderwijsassistent, verlengde instructie leerkracht, uitvoerend gedeelte.
Leerling	Aanpassen werkwijze, aanbod leerling.

Bijlage 4: Voorbeeld groepsanalyse

Vakgebied:

Datum afname:

Vaardigheidsscore groep:

Groep:

Leerkracht:

	Kleine vaardigheidsgroei	Grote vaardigheidsgroei
V en IV leerlingen + Vaardigheidsgroei		
III, II en I leerlingen + Vaardigheidsgroei		

Vanuit de 4D-analyse zijn er een aantal knoppen waar je binnen je onderwijs aan kan draaien:

Geef in je analyse aan wat de successen waren van je onderwijs.

Welke interventies hebben succes en blijf je volgen?

Welke interventies hebben te weinig opbrengsten en kunnen worden gestopt?

Kleur van de leerlingen	Analyse	Aanbod en interventies.
Succesvolle interventies.	Leerstofaanbod	
	Klassen management	
	Didactisch handelen	
	Pedagogisch handelen	
	Leertijd	
Nieuw in te zetten interventies.	Leerstofaanbod	
	Klassen management	
	Didactisch handelen	
	Pedagogisch handelen	
	Leertijd	
Leerlingen voor de leerling-		

bespreking. Formuleer ook de hulpvraag.		

Bijlage 5: Onderwijsbehoeften vanuit stimulerende en belemmerende factoren

Belemmerende en stimulerende factoren zijn de factoren die gebruikt worden om de onderwijsbehoeften vast te kunnen stellen. Je brengt als het ware de leerling goed in beeld en kijkt waar de aanknopingspunten liggen om te gaan handelen.

Daarbij kan gedacht worden aan:

- Het kind-gedrag: sociale ontwikkeling, emotionele ontwikkeling, zelfvertrouwen, regelhantering
- Het kind-kringgedrag: zelfstandigheid, werkhouding, taakgedrag, motivatie, concentratie, betrokkenheid
- Het kind-cognitieve ontwikkeling: geheugen, ordenen, taal - ontwikkeling, woordenschat, zinsbouw, taalbegrip
- Het kind-didactische ontwikkeling: reken(voorwaarden) lees(voorwaarden)
- Het kind-zintuiglijke en lichamelijke ontwikkeling: motoriek, zelfredzaamheid
- Het kind-creatieve ontwikkeling: spelgedrag
- De leerkracht in interactie met het kind
- De leeromgeving, de groep in interactie met het kind
- De leefomgeving: ouders, gezin, vrije tijd

Onderwijsbehoeften

Onderwijsbehoeften zijn de voorwaarden of dingen die een leerling nodig heeft om goed te kunnen leren en om zichzelf op een positieve manier te ontwikkelen. De onderwijsbehoeften kunnen verschillen per leerling.

De onderwijsbehoefte kan betrekking hebben op diverse aspecten van het onderwijs, zoals: de instructie, de leerstof, de leertijd, de feedback, de werkvormen, de motivatie of de leeromgeving. De leerkracht heeft als taak om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de individuele onderwijsbehoeften van zijn leerlingen. Een onderwijsbehoefte bestaat uit twee delen:

1. Welke doelen streef je samen met een leerling na?
2. Wat heeft deze leerling extra nodig om dit doel te bereiken?

Voor veel leerlingen past het basisaanbod bij hetgeen de leerlingen nodig hebben. Voor de leerlingen die specifieke onderwijsbehoeften hebben, worden deze vastgelegd in een groepsoverzicht. Hierbij kan gedacht worden aan:

Deze leerling heeft

...een instructie nodig...

waarbij de leerkracht voordoet en hardop denkt.
die nog eens extra komt, bovenop de klassikale instructie.

opdrachten nodig...

die een eenvormige structuur vertonen.
die overzichtelijk zijn door een sobere lay-out met zo weinig mogelijk afleiding van plaatjes.

...leeractiviteiten nodig...

die aansluiten bij zijn/haar interesses/belevingswereld
een actief mondeling taalgebruik stimuleren.

...feedback nodig...

die consequent en direct op het gewenste gedrag volgt.
waarbij de inzet/inspanning wordt benadrukt
in je weekplanning precies bijhoudt wat je al gedaan hebt.

..een leerkracht nodig ...

die de doelen van de les benoemt aan het begin van de les.
die de overgangen tussen de activiteiten structureert
die vriendelijk en beslist is.

... klasgenoten nodig...

met wie de leerling samenwerkend kan leren op een prettige manier.

die "accepteren" dat de leerling "anders" reageert in onverwachte situaties.

...een klasseninrichting/speelplaats nodig ...

die structuur biedt en zorgt voor weinig afleiding

waar de materialen duidelijk geordend en vindbaar zijn

...ouders nodig...

die bereid zijn om de aanpak op school te bevestigen, ook al gelden thuis andere regels.

er voor zorgen dat hij/zij op tijd gaat slapen.

die elke dag thuis 10 minuten samen met hun kind lezen.

Bijlage 6: format onderwijsplan

CITO Drie-Minuten-Toets 2018

LJ	E			M					
	Norm	I-V	VS	LL	Norm	I-V	VS	VG	Norm
					17				
	26				45				
	50				62				
	68				76				
					87				
					97				

Passend onderwijs

Leerlijn

Leertijd

Beginnende geletterdheid
Aanvankelijk technisch lezen
Voortgezet technisch lezen

Didactisch handelen

Didactische fasering:
Lesmodel:
Didactische strategieën

Differentiatie

Organisatie

	 (Zeer) intensief	 Intensief	 Verdiept
Groep 1/2			
Groep 3			
Groep 4			
Groep 5			
Groep 6			
Groep 7			
Groep 8			

Intensiveren – ‘er harder aan trekken’

De school of de leerkracht verricht extra inspanningen om de opbrengst uit de inhoudsdoelen te verhogen.

Voorbeelden: langer gebruikmaken van concrete ondersteunende leermiddelen, extra leertijd, extra oefen- en instructiemomenten of verlengde schoolklas.

Vertragen – ‘het rustiger aan doen’

De school of de leerkracht doorloopt met zijn leerlingen de inhoudsdoelen in een langzamer tempo of laat doelen achterwege, waardoor het eindpunt van de basisschoolleerlijn niet, of niet volledig, wordt bereikt. **Voorbeelden:** een eigen ontwikkelingsperspectief, sbo-school of gebruik van adaptieve digitale leermiddelen.

Verrijken – ‘er een schepje bovenop doen’

De school of leerkracht biedt leerlingen, met gelijkblijvende inhoudsdoelen, leerstof aan die een beroep doet op hogere orde denkvaardigheden. **Voorbeelden:** aanbieding complexe vraagstukken, stellen van analyse- en onderzoeksvragen of probleemgestuurd onderwijs.

Verbreden – ‘er iets naast doen’

De school of de leerkracht biedt leerlingen, naast de bestaande inhoudsdoelen, leerstof aan die niet binnen de kerndoelen van het basisonderwijs valt, of leerstof die daar wel binnen valt maar waarvoor normaliter een minder gestructureerd onderwijsprogramma voorhanden is. **Voorbeelden:** programmeren, filosofie, Chinees, vakoverstijgend projectonderwijs of zelfsturende vaardigheden.

Versnellen – ‘een stapje harder lopen’

De school of de leerkracht doorloopt met zijn leerlingen de inhoudsdoelen in een verhoogd tempo, waardoor het eindpunt van de basisschoolleerlijn eerder wordt bereikt. **Voorbeelden:** klas overslaan, versneld schoolaanbod, minder leertijd per leerdoel of gebruik van adaptieve digitale leermiddelen

Bijlage 7: Protocol herfstleerlingen

Inleiding

Herfstleerlingen (geboortemaand oktober t/m december) zijn geen probleemleerlingen. Alleen hun geboortedatum is het 'probleem'. Zij moeten min of meer voldoen aan de voorwaarden voor groep 3, terwijl zij minder onderwijs gehad hebben dan de leerlingen die in januari geboren zijn. Het is niet zo dat deze leerlingen automatisch naar groep 3 moeten gaan of dat zij voor de zekerheid maar in groep 2 moeten blijven. Gewoon hun ontwikkeling blijven volgen kan te weinig zijn om een goede beslissing te maken voor groep 3. Zij moeten een duidelijke ontwikkelingsprong maken om de stap naar groep 3 te kunnen maken.

Hoe kijken wij naar kinderen?

Onze school streeft naar een ononderbroken ontwikkeling die bij de meeste kinderen acht schooljaren duurt. Het kan echter gebeuren dat een kind meer tijd nodig heeft om zich de leerstof eigen te maken. Als een kind een jaar overdoet, spreken we van verlenging. Bij een verlenging doet de leerling niet zomaar het jaar opnieuw, maar gaat het verder waar het op dat moment is gebleven in zijn/ haar ontwikkeling.

Wij willen dat ons onderwijs aansluit bij de onderwijsbehoeften van kinderen, daarom kijken we vooral naar de mogelijkheden van een kind en niet alleen naar de leeftijd.

In de groepen 1 en 2 gaat het om de volgende ontwikkelingsgebieden:

1. De sociaal-emotionele ontwikkeling. Zelfbeeld, relatie met volwassenen, relatie met andere kinderen, spelontwikkeling en taakgerichtheid en zelfstandigheid.
2. Motorische ontwikkeling. Grote en kleine motoriek.
3. Cognitieve ontwikkeling. Beginnende gecijferdheid, visuele waarneming, auditieve waarneming, mondelinge taalvaardigheid en beginnende geletterdheid.

We volgen de ontwikkeling van het kind met behulp van het leerlingvolgsysteem BOSOS.

De leerkracht observeert gedurende het hele jaar aan de hand van dit model de leerlingen op de verschillende ontwikkelingsgebieden. BOSOS gaat uit van fases in de ontwikkeling van een leerling passend bij de leeftijd.

Het doel van BOSOS is: komen tot een beredeneerd aanbod door gericht observeren en signaleren en opbrengsten goed in kaart brengen die specifiek zijn voor iedere leerling. Om zo het leerstofaanbod te bepalen.

Met behulp van BOSOS worden leerlingen goed gevolgd in hun ontwikkeling om te bepalen of er sprake is van de gewenste voorsprong. Daarnaast is er een facultatieve februari-screening. Deze kan worden afgenomen als er meer informatie nodig is bij de overgang naar groep 3 en richt zich op de basisleervoorwaarden voor groep 3

Verlenging bij kleuters;

De kleuterperiode vormt een unieke periode in de schoolloopbaan van kinderen. Wij hechten sterk aan spelend leren in een uitdagende leeromgeving waarbij we streven naar de optimale brede ontwikkeling van kinderen. In een kleuterklas is volop ruimte om al handelend te experimenteren en te ontdekken. Dit vormt de basis waarop in de hogere groepen wordt voortgebouwd. Met name bij de overgang van groep 2 naar 3 wordt gekeken of die basis stevig genoeg is en of een kind toe is aan het meer schoolse leren vanaf groep 3.

Instroom en doorstroom van kleuters;

Onze school kent een groep 1 en een groep 2 gecombineerd in een groep 1/2. Onze groep 1 is tevens

de instroomgroep waar gedurende het hele jaar vierjarigen instromen. De groep leerlingen die tussen 1 oktober en 1 januari vier jaar wordt, de zogenaamde "herfstleerlingen", zal door de leerkracht extra goed gevolgd worden. Gezien hun jonge leeftijd kunnen zij gebaat zijn bij een verlengde kleuterperiode. Hierover worden extra gesprekken met de desbetreffende ouders in het voorjaar gepland.

De ontwikkeling van kleuters ontwikkelt zich sprongsgewijs. De leerkracht van groep 1 kan er daarom (in goed overleg met de Intern begeleider) voor kiezen om een kleuter in groep 1 te laten óf naar groep 2 te laten gaan, hoewel de verwachting is dat (ook) deze kleuter een verlengde kleuterperiode nodig zal blijken te hebben. Ouders worden van deze overweging op de hoogte gebracht. In het stappenplan kunt u lezen hoe wij te werkgaan bij eventuele verlenging. De kleuter zal in groep 2 extra goed in de gaten gehouden worden. Als de kleuter zich in groep 2 boven verwachting blijkt te ontwikkelen, kan er van verlenging worden afgezien.

Overwegingen bij kleuterverlenging;

Wij duiden kleuterverlenging als positief. De kleuter krijgt meer tijd om zich voor te bereiden op de in aantal en complexiteit toenemende ontwikkelingstaken op o.a. cognitief en sociaal, emotioneel gebied.

Kleuters die verlengen hoeven gedurende hun schoolloopbaan in de meeste gevallen minder op hun tenen te lopen en staan sociaal-emotioneel sterker in hun schoenen.

Een verlengde kleuterperiode wordt door de inspectie niet gezien als doublure. Wij vinden het belangrijk dat we op de Sprong de kinderen voldoende mogelijkheden en tijd moet geven om te rijpen. Kinderen mogen verlenging krijgen mits het functioneel is.

Wij hechten aan een heldere communicatie met ouders. Ouders dienen tijdig te weten dat er aandachtspunten zijn rondom de ontwikkeling van hun kind. Ze worden uitgenodigd om hun eigen visie te geven en mee te denken over te nemen stappen.

Wij vinden dat het jaar dat verlengd wordt, een zinvol jaar moet zijn en er moet een zinvol resultaat behaald kunnen worden. Om dit in goede banen te leiden volgen wij het stappenplan onderbouw verlengen of versnelde doorstroom.

Stappenplan bij verlengen in de onderbouw;

Het onderstaande stappenplan geeft alle betrokkenen inzicht in de te nemen stappen die genomen worden over het verlengen in de onderbouw. De eindverantwoordelijkheid voor de te nemen beslissing ligt bij de directie.

Bij binnenkomst;

Ouders van 'herfstkinderen'(okt/nov/dec) wordt bij binnenkomst verteld dat deze goed geobserveerd worden i.v.m. de keuze voor het blijven in groep 1, dan wel het doorgaan naar groep 2.

Oktober/November;

De ontwikkeling van de individuele leerling wordt besproken tijdens de groepsbespreking tussen leerkracht en IB-er. De leerkracht vult voorafgaand de observaties van BOSOS in voor de leerlingen van groep 2 en de leerlingen die een verlenging hebben gehad van groep 1/2. N.a.v. de verwachtingskaart worden de verwachtingen t.a.v. de overstap naar groep 3 besproken. Eventuele zorgen over leerlingen worden met ouders besproken door de leerkracht in het bijzijn van de IB-er. Gemaakte afspraken worden vastgelegd in Parnassys.

De verwachtingskaart bestaat uit 5 categorieën:

➤ Zeker naar groep 3

De leerkracht twijfelt er absoluut niet aan of de leerling naar groep 3 gaat. De leerling is nu al

(en anders zeker in juni) zowel cognitief als sociaal-emotioneel in staat om aan de eisen van groep 3 te voldoen.

- Kleine twijfels voor groep 3, maar zo goed als zeker naar groep 3
De leerkracht verwacht wel dat de leerling naar groep 3 zal gaan, maar er zijn nog bepaalde punten op sociaal-emotioneel of op cognitief gebied die nu nog niet goed zijn en waar volgens de leerkracht nog extra aandacht besteed moet worden. De leerkracht noteert op de verwachtingskaart op welke punten hij nog zorg heeft.
- Grote twijfels op cognitief gebied (en werkhouding)
De leerling voldoet nog niet aan de cognitieve eisen van groep 3 en de leerkracht verwacht ook niet dat dat aan het eind van het schooljaar wel zal lukken, als er niets extra's met de leerling gebeurt. De zwakke werkhouding wordt in dit geval veroorzaakt door de cognitieve problemen.
- Sociaal-emotionele problematiek
De leerling is op sociaal-emotioneel gebied nog lang niet in staat om aan de eisen van groep 3 te voldoen en de leerkracht verwacht dat het de leerling ook niet zal lukken om aan het eind van het schooljaar aan die eisen te voldoen als er niets extra's gebeurt. De zwakke werkhouding is een aspect van de problemen op sociaal-emotioneel gebied.
- Zeker niet naar groep 3
De leerkracht verwacht gezien de problematiek van de leerling dat deze leerling absoluut aan het eind van het schooljaar niet naar groep 3 kan gaan.

Januari;

Observatie BOSOS waardoor bekend is welke leerlingen er mogelijk in aanmerking komen voor verlengen of doorgang naar groep 3.

Er wordt niet over kleuterverlenging/ twijfelkinderen gesproken met ouders voordat er overleg is geweest met de IB-er.

Februari;

Gesprek met ouders over de criteria voor de overgang van groep 2 naar 3. Bij dit gesprek zijn leerkracht en IB-er aanwezig. Wanneer er twijfel is n.a.v. de ingevulde BOSOS vragenlijst in januari kan nog de februari-screening van Bosos worden afgenomen. Dit gaat in overleg met de IB-er.

Groepsbespreking tussen leerkracht en IB-er.

April;

Gesprekken met ouders van okt/nov/dec kinderen. In dit gesprek worden de observaties uit BOSOS besproken. De criteria voor de overgang naar de volgende groep worden opnieuw met ouders besproken. Hieruit volgt een voorlopige beslissing.

April/Mei;

Bij twijfel wordt deze periode gebruikt voor het verzamelen van extra observatie en/ of toetsgegevens. Mogelijkheid: Leervoorwaardenonderzoek van BOSOS, TAK toets.

Mei;

Mocht de score binnen BOSOS (en de schoolrijpheidstest voor de groep 2- leerling) niet verbeterd zijn, dan kan dat aanleiding zijn tot verlenging. Definitieve beslissing kleuterverlenging of overgang van groep 2 naar 3 door leerkracht, IB-er, directie en ouders. Groepsbespreking tussen leerkracht en IB-er.

Juni;

Gesprek met ouders + vastlegging afspraken.

Overgaan met een aantekening

Het kan zijn dat een groep 2- leerling overgaat naar groep 3, waarbij een aantal aantekeningen wordt gemaakt. Het moet duidelijk zijn voor ouders, ontvangende en afscheidnemende leerkrachten welke aantekeningen dat zijn. Deze worden vastgelegd in Parnassys en per email aan ouders doorgestuurd. Het kan in specifieke gevallen nodig zijn ouders te laten tekenen.

Tenslotte is ons uitgangspunt om met betrokkenen te komen tot een door iedereen gedragen beslissing.

Als ouders en school blijvend van mening verschillen, wordt er gekeken naar de zwaarte van de argumenten. Als de school ervan overtuigd is dat de overgang van een groep 2- leerling naar groep 3 negatief is voor de ontwikkeling van een kind, zal de school een bindend advies geven. In andere gevallen kan de school een dringend advies geven. Als ouders tegen dit dringende advies ingaan en toch kiezen voor overgang naar groep 3, wordt door de directeur een document opgesteld dat door ouders wordt ondertekend. In dit document worden de zorgen van de school verwoord evenals de risico's voor de ontwikkeling van het desbetreffende kind.

De eindbeslissing ligt bij de directie en deze zal zo nodig mondeling en schriftelijk worden toegelicht.

Bijlage 8: Toetskalender

	sept	okt	nov	dec	jan	feb	maart	april	mei	juni
BOSOS	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
BOSOS februarscreening						2				
Cito LIB Rekenen- wiskunde				B8	M3- M7					E3-E7
Cito Drie- Minuten-Toets			4-8 Risico II		M3- M7			3-8 Risico II		E3-E7
Cito Avi-toetsen			4-8 Risico II		M3- M7			3-8 Risico II		E3-E7
Cito LIB Begrijpend lezen					M4- M7					E3-E7
Cito LIB Taalverzorging					M3- M7					E3-E7
KANVAS		3-8					3-8			
BAREKA	Volgens afnameschema Bareka									
CITO LIB Doorstroomtoets						8				